

STAND VAN ZAKEN BIJ CHEMISCHE BESTRIJDING WEEKHUIDMIJT

Dat weekhuidmijten de voorbije 4 jaar in het middelpunt van de belangstelling stonden in de Afdeling Azalea en Rhododendron, is voor veel telers niet onopgemerkt voorbij gegaan. We zijn dankzij een IWT-project heel wat te weten gekomen over goede staalnameprocedures, goede preventieve acties, de biologie, de gevoeligheid van cultivars, de verspreiding in de plant en in de serre, enzovoort. Dit IWT-project is nu afgelopen, maar we dragen de opgedane kennis mee en we kunnen ze gebruiken wanneer telers beslissen dat er binnen de afdeling ook nog verdere proeven dienen te gebeuren.

.....
Els Pauwels, Marijke Dierickx

Al verschillende jaren na elkaar worden op het PCS proeven uitgevoerd met chemische bestrijdingsmiddelen tegen weekhuidmijten. Alle proeven vóór 2014 werden in eerdere artikels al beschreven, waarvan het laatste in *Sierteelt&Groenvoorziening* 18 van 1 november 2013 (p. 23-24) en *Sierteelt&Groenvoorziening* 6 van 1 april 2014 (p. 24-27). Uit deze proeven konden nog geen dossiers ingediend worden voor erkenning van nieuwe producten. Maar daar komt nu verandering in: in dit artikel bespreken we vier proeven die in 2014 en 2015 werden uitgevoerd.

Doelstelling

De doelstelling is duidelijk. Op vandaag zijn in de sierteelt in België slechts 3 actieve stoffen erkend voor een toepassing tegen weekhuidmijten. Bovendien is het risico op resistentie bijzonder groot. De actieve stoffen met een erkenning tegen weekhuidmijten in België zijn 18 g/l abamectine met Vertimec als handelsnaam, 9,3 g/l milbemectine met Milbeknock als handelsnaam en 825,3 g/l koolzaadolie + 4,59 g/l pyrethrins met Raptol als handelsnaam. Vertimec en Milbeknock behoren tot dezelfde resistentiegroep (IRAC – resistentiegroep 6) en Raptol wordt bijna niet toegepast in de sierteelt. Een uitbreiding van het aantal middelen blijft dus absoluut noodzakelijk.

Experimenten 2014

In 2014 werd zowel een GEP-proef als een screeningsproef uitgevoerd.

▲ Aantasting door weekhuidmijt

In de GEP-proef werden 6 middelen met goede resultaten in proeven van 2012 en 2013 uitgetest naast Vertimec en Milbeknock, die als referentie dienden. Ondanks het vele werk dat in deze proef werd gestoken, is de infectie nooit hoog genoeg geweest om goede tellingen te hebben en ging dus heel veel moeite verloren. In de screeningsproef werden 4 nieuwe middelen uitgetest. De planten werden zoals steeds kunstmatig geïnfecteerd met *Tarsonemidae*. Bij alle objecten lag de aantasting na behandeling merkbaar lager dan in de controle (die alleen water kreeg) en zat er dus potentie in deze producten om er in 2015 mee verder te gaan.

Experimenten 2015

In 2015 werd een nieuwe GEP-proef uitgewerkt. Dit keer werden extra maatregelen getroffen om zeker een goede infectie te hebben. Er werden 5 middelen getest in 5 herhalingen. De 5 middelen hadden hun werkzaamheid intussen bewezen in screeningsproeven. De producten werden 2 keer toegepast met 1 week tussen de behandelingen. En het gesternte was goed: de temperatuur en RV waren optimaal (zie figuur).

De tellingen werden uitgevoerd volgens een protocol dat we konden uitwerken in het IWT-project en dat een correcte weergave van de aan-

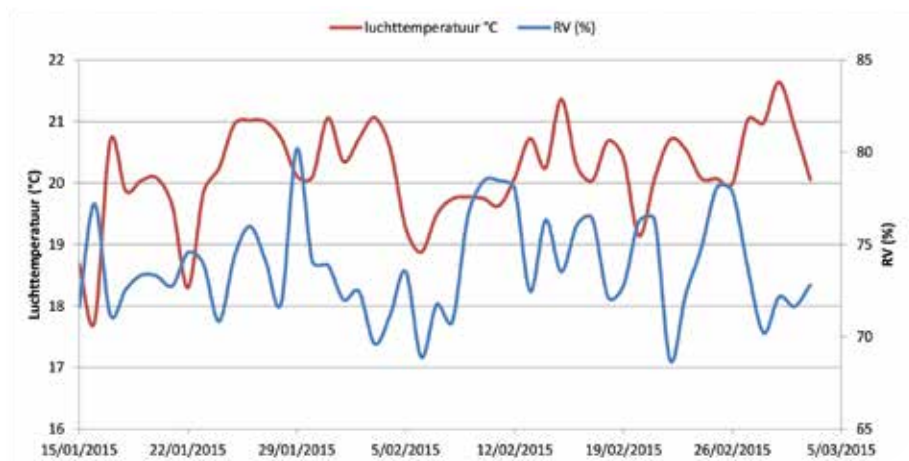
tallen verzekert. Er werden op 5 data tellingen uitgevoerd. Daarvoor werden er 3 x 10 stekjes per experimentele eenheid verzameld. Het aantal weekhuidmijten was bij alle behandelingen het hoogste 7 dagen na behandeling A en begon van dan af te verminderen.

In de figuur hiernaast toont een berekening (Abbott) voor de verschillende producten hoeveel procent van de weekhuidmijten werd afgedood op 35 dagen na de tweede behandeling. Het is duidelijk dat 2 producten niet voldeden, maar 3 producten heel goede resultaten gaven. Pr 24 gaf wel een lichte schade aan de planten. Vandaar dat Pr 94 en Pr 21 (hier in combinatie met een uitvloeier Pr 56 getest) zullen aangevraagd worden voor erkenning.

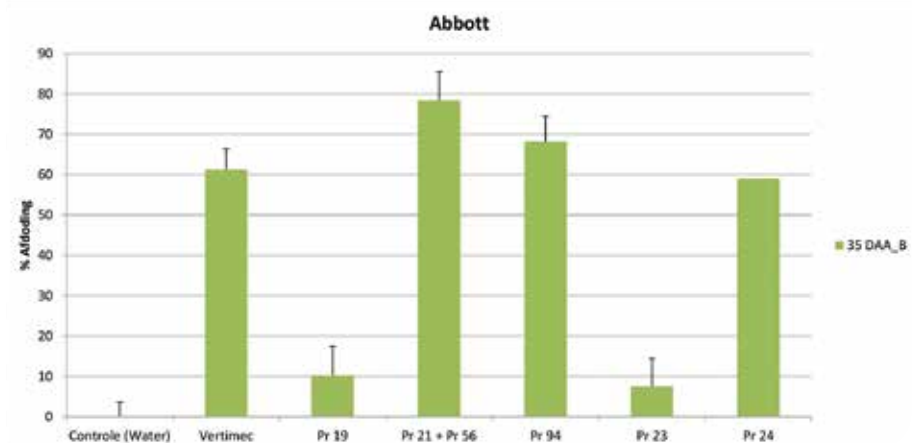
In 2015 werd eveneens een screeningsproef uitgevoerd, dit met nog eens 4 andere producten. Deze proef werd in 3 herhalingen uitgevoerd en ook hier werd 2 x behandeld, met een interval van 1 week. De methode van staalname en telling was dezelfde als bij de GEP-proef. Er werden 4 teldata vastgelegd. Ook hier kunnen weer 2 producten naar voor geschoven worden met een goede werking: Pr 60 en Pr 4, de resultaten voor deze proefproducten waren vergelijkbaar met Vertimec. Ze vertonen wel geen lange nawerking, 28 dagen na de tweede behandeling was de populatie opnieuw sterk gegroeid. Voor deze 2 producten kunnen we op basis van deze proef nog geen erkenning aanvragen, daarvoor is een GEP-proef nodig.

Efficiënt toepassen van chemische middelen

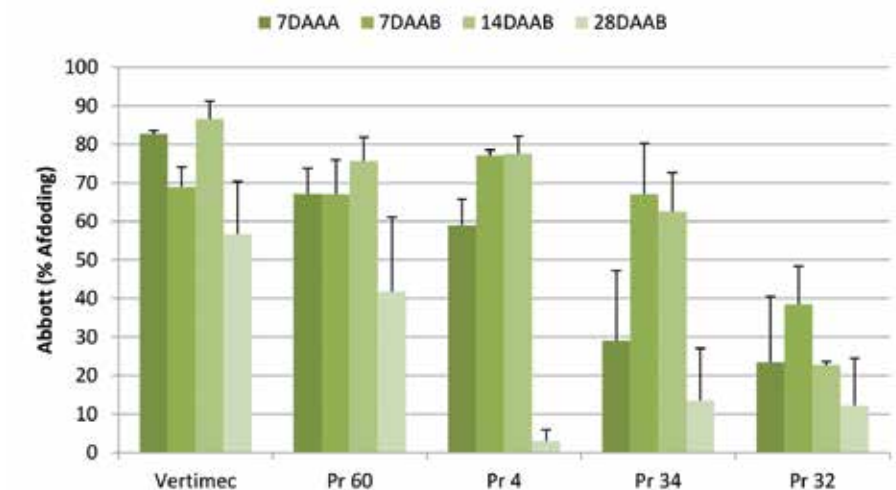
Er zijn voorlopig niet veel erkende middelen, dus degene die er zijn, moeten zo efficiënt mogelijk worden toegepast. Weekhuidmijten die abamectine of milbemectine opnemen, krijgen een verstoorde werking van het zenuwstelsel en de spieren, waardoor ze geen zuigschade meer veroorzaken en afsterven. Het zijn allebei **contactmiddelen**, dus goed raken is de boodschap. Er is wel een trans-laminaire verspreiding in het blad. Ze werken beide niet tegen de eitjes, maar wel tegen larven en adulten. De werking is te zien na een 4-tal dagen, maar de nawerking is kort: slechts een 7-tal dagen. Ze worden beide **door licht afgebroken**, dus niet buiten toepassen tijdens het heetste van de dag, maar eerder 's morgens of nog

▲ *Temperatuur en RV waren optimaal*

▲ *Abbott GEP-proef*

▲ *Abbott screeningsproef*

liever 's avonds. Noch abamectine, noch milbemectine sparen de nuttigen, waardoor ze **niet combineerbaar** zijn **met natuurlijke vijanden**.

Infobronnen chemische middelen

Online is heel wat info te vinden rond erkende middelen (www.fytoweb.be) en hun fytotoxiciteit (www.pcsierteelt.be) en hun fytotoxiciteit (www.pcsierteelt.be) > Extra bronnen > **Fytotoxweb**.

Alle nuttige info is gebundeld in twee handige posters 'Erkende middelen in de sierteelt' die verkrijgbaar zijn op het PCS. ■

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, de Europese Unie, het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie, de Provincie Oost-Vlaanderen, Boerenbond, AVBS dé sierteelt- en groenfederatie, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.